

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 307/2025
13.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Милене Рашић, Гордане Којић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Радомира Мандрешевића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Радомира Мандрешевића, адвоката Александре Арсић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.бр.22/22 од 24.09.2024.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.724/24 од 15.01.2025.године, у седници већа одржаној дана 13.03.2025. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Радомира Мандрешевића, адвоката Александре Арсић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.бр.22/22 од 24.09.2024.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.724/24 од 15.01.2025.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању К.бр.22/22 од 24.09.2024.године окривљени Радомир Мандрешевић је оглашен кривим да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју му се урачунава и време проведено у притвору у периоду од 12.04.2022.године до 11.05.2022.године, затим дана 07.04.2023.године и у периоду од 10.07.2024.године до 11.07.2024.године.

Истом пресудом према окривљеном Радомиру Мандрешевићу је изречена мера безбедности обавезно лечење наркомана која ће се извршити у заводу за извршење кривичне санкције или одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи и која може трајати док за то постоји потреба лечења, али не дуже од три године. Изречена мера безбедности може трајати дуже од времена изречене казне, а време проведено у установи за лечење урачунава се окривљеном у казну затвора.

Према окривљеном Радомиру Мандрешевићу је на основу члана 79. став 1. тачка 7) и члана 87. КЗ изречена мера безбедности одузимање предмета, па су одузети мобилни телефон марке „...” црне боје, модел ..., са ИМЕИ бројевима ... и ..., са бројем телефона ..., а на основу члана 91. и 92 КЗ, као имовинска корист која је прибављена кривичним делом, одузет је динарски новац у износу од 2.000,00 динара са серијским бројем ..., сви наведени предмети одузети по потврди о привремено одузетим предметима ПУ Врање ОКП Пу.бр. 2406/21 од 06.10.2021.године, који ће након правноснажности пресуде бити предати Дирекцији за управљање одузетом имовином у Београду.

Обавезан је окривљени Радомир Мандрешевић на плаћање суду паушалног износа од 10.000,00 динара, као и на име трошкова кривичног поступка износа од 294.875,00 динара, те обавезан да ВЈТ у Врању на име трошкова кривичног поступка који су настали пред тим органом надокнади укупан износ од 114.250,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, на основу одредби чланова 261., 262., 264. ЗКП и Правилника о висини награде за рад адвоката за одбрану по службеној дужности и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.724/24 од 15.01.2025.године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Радомира Мандрешевића и потврђена пресуда Вишег суда у Врању К.бр.22/22 од 24.09.2024.године.

Против наведених правоснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднела бранилац окривљеног Радомира Мандрешевића, адвокат Александра Арсић, због повреде закона из члана 428., 438. став 2. тачка 1) и 2), 439. тачка 1) и 2), 460. и 525. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев као основан, преиначи побијане пресуде тако што ће окривљену ослободити од оптужбе или јој изрећи казну затвора у трајању од једне године, коју ће издржавати у просторијама у којима станује или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање пред потпуно измењеним већем, те да одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи до окончања поступка по овом захтеву.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Радомира Мандрешевића, адвокат Александар Арсић, у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане пресуде заснивају на доказу на ком се по закону не могу заснивати и то на налазу и мишљењу судског вештака Предрага Марића од 28.04.2022.године. Свој став бранилац образлаже наводима да је наведено вештачење

вештак изradio без списка предмета, те је исти сачињен на основу наредбе јавног тужиоца Бобана Јовановића, а не на основу наредбе суда, што је у супротности са одредбом члана 152. став 3. ЗКП којом је прописано да се претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи, предузима на основу наредбе суда, те је и одредбом члана 155. став 1. ЗКП прописано да на образложени захтев јавног тужиоца, претресање наређује суд. Бранилац још истиче да наведени извештај не представља налаз и мишљење већ само прост приказ комуникација.

Из списка предмета произилази да је наредбом Вишег јавног тужилаштва у Врању Кти. бр. 25/21 од 18.04.2022. године, на основу чланова 113., 117., 118., у вези члана 135 ЗКП одређено да се изврши увиђај ствари у виду отварања садржаја мобилног телефона и корисничких бројева, одузетих по потврдама о привремено одузетим предметима ПУ Врање бр.2406/21 од 06.10.2021.године и то телефона марке „...“, црне боје, модел М ..., са ИМЕИ бројевима ... и ..., са мобилном СИМ картицом ..., одузетог од осумњиченог Радомира Мандрешевића и да се вештачење поверава сталном судском вештаку, дипломираном инжењеру електротехнике Предрагу Марићу, који ће о резултату отварања садржаја сачинити писани налаз и мишљење.

Дана 28.04.2022.године, судски вештак Предраг Марић је Вишем јавном тужилаштву у Врању доставио налаз и мишљење, сачињен сходно наредби Вишег јавног тужилаштва у Врању Кти. бр. 25/21 од 18.04.2022. године.

Одредбом члана 113. став 1. ЗКП прописано је да ће орган поступка одредити вештачење када је за утврђивање или оцену неке чињенице у поступку потребно стручно знање.

Одредбом члана 117. став 1. ЗКП је прописано да орган поступка по службеној дужности или на предлог странке и браниоца одређује вештачење писаном наредбом, а ако постоји опаност од одлагања вештачење се, уз обавезу састављања службене белешке може и усмено одредити.

Имајући наведено у виду, по оцени Врховног суда, налаз и мишљење судског вештака Предрага Марића од 28.04.2022.године је у свему сачињен у складу са одредбама Законика о кривичном поступку. Ово из разлога што је налаз и мишљење урађен на основу наредбе Вишег јавног тужилаштва у Врању Кти. бр. 25/21 од 18.04.2022. године, која је сачињена у писаној форми, па су на тај начин испуњени сви услови прописани одредбом члана 117. став 1. ЗКП, која регулише доказну радњу вештачења у предистражној фази поступка, на основу овлашћења из одредбе члана 285. ЗКП. Имајући у виду да је кривична пријава против окривљеног поднета дана 04.11.2021. године, а оптужница поднета дана 14.06.2022.године, то је јавни тужилац био једини орган поступка надлежан у смислу члана 113.ЗКП за доношење наредбе за вештачење дана 18.04.2022. године.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости тврди супротно, из разлога што се у конкретном случају није радило о претресању уређаја већ о вештачењу, па није било неопходно применити одредбе чланова 155. и 156. ЗКП, које се односе на

поступак и претпоставке за претресање, па самим тим није била неопходна наредба суда, како се то неосновано тврди захтевом за заштиту законитости.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, односно да дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело, бранилац окривљеног наводи да окривљени лек бупренофрин није држао неовлашћено, већ уз лекарски рецепт. По оцени браниоца, код окривљеног је постојала свест о пријемнику лека, што је битан елемент кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. КЗ, те сматра да ниједна од више алтернативно прописаних радњи из члана 246. став 1. КЗ не обухвата свест учиниоца да ће друго лице конзумирати опојну дрогу. На овај начин бранилац указује и на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, односно да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити.

Изреком пресуде Вишег суда у Врању К.бр.22/22 од 24.09.2024. године окривљени Радомир Мандрешевић је оглашен кривим да је дана 06.10.2021. године око 13,30 часова у Врању, у ул. ..., у близини СТР „...“, у стању смањене урачунљивости али не и битно, са умишљајем неовлашћено продао супстанцу-бупренофрин, која је проглашена за опојну дрогу Правилником о утврђивању Списка психоактивних контролисаних супстанци (Службени гласник РС бр. 70/2021 од 13.07.2021. године) на тај начин што је ББ из ... кроз прозор његовог моторног возила марке „...“ регистарске ознаке ... продао две таблете лека бупренофрин и то једну таблету од 8мг и једну таблету од 2мг за износ од 2.000,00 динара, која опојна дрога је од истог привремено одузета од стране ОСЛ ПУ Врање, при чему је био свестан забрањености дела и хтео његово извршење, чиме је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ.

У конкретном случају, у изреци побијане пресуде је наведено да је окривљени, у стању смањене урачунљивости, али не битно, при чему је био свестан свог дела и забрањености истог и хтео његово извршење, неовлашћено продао супстанцу-бупренофрин, која је проглашена за опојну дрогу, за износ од 2.000,00 динара, па су по оцени Врховног суда, у изреци пресуде наведени сви објективни и субјективни елементи кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, за које је окривљени правноснажно оглашен кривим. Стога су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да опис радњи извршења предметног кривичног дела не садржи све елементе кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, већ да су у радњама окривљеног стичу елементи кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. КЗ, односно да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног цени садржину налаза и мишљења судског вештака Предрага Марића, криминалистичко-техничку документацију и комуникације обављене путем „вибер“ преписке, те износи сопствене закључке да се комуникација није одвијала између окривљеног и ВВ, већ између ВВ и ББ, те да су две таблете лека бупренофрин биле намењене за позајмицу ВВ, који је остао без терапије и који је, као и окривљени, бивши хероински зависник, а да је улога ББ била да те

таблете преузме и однесе брату ВВ, што је све је у складу са садржином порука из мобилног телефона ББ.

Бранилац окривљеног у захтеву још истиче да није било законских услова за изрицање мере безбедности обавезног лечења наркомана која ће се извршити у заводу за извршење кривичне санкције или одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи, чиме бранилац суштински указује на повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, наведену повреду бранилац образлаже тако што наводи да судски вештак др Верица Мишић није образложила какав је утицај на свест могла имати дугогодишња употреба лека бупренорфин, да ли код окривљеног постоји трајно психичко оштећење услед вишедеценијске употребе хероина, те да вештак није изнео разлоге због којих постоји опасност да ће окривљени поновити кривично дело и да ли је то услед употребе хероина или бупренофина.

По оцени Врховног суда, на овај начин бранилац окривљеног суштински оспорава утврђено чињенично стање односно повреду закона из члана 440. ЗКП, полемишући са чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама и указујући на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, како у погледу оцене комуникације „вибер“ преписке окривљеног са другим лицима, тако и везано за налаз и мишљење судског вештака а у контексту изрицања мере безбедности обавезног лечења наркомана.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче и да је суд одбио доказни предлог одбране да се од оператера ВИП прибави податак да ли је ВВ био власник броја ..., с обзиром да је наведени сведок то негирао, уз образложење да би то водило одуговлачењу поступка, као и да је суд неосновано одбио и предлог да вештак Предраг Марић допуни свој налаз, тако што би утврдио идентитет лица уписаног у телефону као „....“. На овај начин бранилац суштински указује на повреду закона из члана 395. ЗКП.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног истиче повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП јер у првостепеној пресуди постоји контрадикорност између изреке пресуде и разлога наведених у образложењу, с обзиром да се у изреци пресуде наводи да је окривљени неовлашћено продао две таблете лека бупренофрин ББ, док је у образложењу пресуде наведено да је ББ била намењена позајмица наведеног лека.

Бранилац окривљеног је указао и да није било сагласности одбране да се исказ саокривљеног ББ прочита уместо непосредног саслушања у својству сведока, а на овом исказу је заснована осуђујућа пресуда, чиме бранилац суштински указује на повреду закона из члана 406. ЗКП. Бранилац окривљеног формално означава и повреду закона из члана 428., 460. и 525. ЗКП.

Како одредбе чланова 395., 406., 428., 438. став 2. тачка 2), 440., 460., и 525. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4.ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се се овај суд у оцену ових повреда није упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић